

BULETIN INFORMATIV

Legislație și noutăți din domeniul juridic

nr. 29 din 17.11.2025

ANUNȚURI

RESURSE ELECTRONICE

MATERIALE PENTRU STUDIU INDIVIDUAL

**ADMITEREA
la instruire și susținerea
examenului
în temeiul vechimii în
muncă**

BULETINUL INFORMATIV AL INSTITUTULUI NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI – O NOUĂ RESURSĂ PENTRU COMUNITATEA JURIDICĂ

Buletinul informativ al Institutului Național al Justiției este o inițiativă aflată în continuă dezvoltare, dedicată judecătorilor, procurorilor, audienților și tuturor profesioniștilor din domeniul dreptului.

În etapa actuală, buletinul oferă o selecție structurată de informații juridice relevante, reunite în mai multe rubrici tematice. Fiecare ediție urmărește să prezinte conținutul într-un format concis și accesibil.

Buletinul Informativ este publicat săptămânal pe site-ul nostru, cu posibilitatea [abonării/dezabonării](#) la notificări prin e-mail. Toate edițiile [sunt disponibile online](#), facilitând astfel consultarea lor oricând este necesar.

Vă invităm să urmăriți evoluția acestei inițiative și să ne împărtășiți sugestiile dumneavoastră pentru a o adapta cât mai bine nevoilor comunității juridice [AICI](#).

MODIFICĂRI LEGISLATIVE/NORMATIVE

- Guvernul a modificat unele acte normative în scopul aducerii în conformitate cu prevederile Legii nr. 209/2016 privind deșeurile. [VEZI HOTĂRÂREA AICI.](#)
- Executivul a votat Hotărârea pentru aprobarea cerințelor specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală. [VEZI HOTĂRÂREA AICI.](#)
- Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a emis Ordinul nr. 180 din 27.10.2025 cu privire la aprobarea listei substanțelor active. Actul urmărește transpunerea Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 540/2011 al Comisiei din 25 mai 2011 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește lista substanțelor active aprobate. [VEZI ORDINUL AICI.](#)

CENTRUL DE INFORMAȚII JURIDICE

MD-2004, Republica Moldova, Chișinău, str. S.Lazo, 1
(+373 22) 233 067

inj@inj.gov.md

www.inj.md

JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE

Curtea a constatat că sesizarea **nr. 170g/2025**, ridicată de reclamant cu privire la excepția de neconstituționalitate a articolului 313 alin. (6) din Codul de procedură penală, nu întrunește condițiile necesare pentru a fi examinată în fond. Deși autorul excepției a invocat mai multe articole constituționale pretins încălcate, acesta nu a demonstrat incidența vreunui drept fundamental garantat de Constituție, condiție esențială pentru justificarea controlului de constituționalitate. Articolele menționate 1 alin. (3), 4 și 8 din Constituție au un caracter general și pot fundamenta examinarea unei excepții doar în măsura în care sunt corelate cu încălcarea concretă a unui drept fundamental. Totodată, articolele 16 și 23 din Constituție nu au aplicabilitate de sine stătătoare, iar autorul nu a motivat existența unui tratament diferențiat sau a unui impediment real în exercitarea unui drept constituțional. Curtea a reținut, de asemenea, că argumentele prezentate nu vizează neconstituționalitatea

textului normativ, ci exprimă nemulțumirea autorului față de modul de aplicare a normei în cauza sa. În jurisprudența constantă a Curții s-a stabilit că interpretarea și aplicarea legii țin exclusiv de competența instanțelor judecătorești, iar Curtea Constituțională nu poate substitui această competență. Întrucât sesizarea nu conține elementele obligatorii ale unei excepții de neconstituționalitate – respectiv indicarea unui drept fundamental atins, argumentarea raportului de contrarietate dintre norma contestată și textul constituțional pretins încălcat și demonstrarea incidenței normei în cauza concretă – Curtea a conchis că nu sunt întrunite cerințele de admisibilitate prevăzute de legislația sa de funcționare. În consecință, sesizarea a fost declarată inadmisibilă, pentru că nu poate fi examinată în fond în lipsa acestor condiții cumulative.

Preluat și adaptat: legis.md

UNIFICAREA PRACTICII JUDICIARE

În perioada 10-17 noiembrie 2025, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție a examinat 23 de cauze, care pot fi accesate [AICI](#). Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al CSJ a emis decizii pe 86 de cauze, care pot fi consultate [AICI](#).

JURISPRUDENȚA CtEDO

În **cauza Apostol contra Moldovei**, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a analizat plângerea reclamantului referitoare la neexecutarea unei hotărâri judecătorești definitive care îi acorda o locuință în temeiul statutului său profesional, precum și de lipsa unui recurs intern efectiv, invocând atât articolul 6 § 1 și articolul 13 din Convenție, cât și articolul 1 din Protocolul nr. 1. Reclamantul, angajat al Ministerului de Interne din 1995, a inițiat în 2009 o acțiune împotriva Primăriei municipiului Chișinău pentru obținerea unei locuințe. Curtea de Apel a respins cererea pe 20 septembrie 2010, însă la 22 decembrie 2010, Curtea Supremă de Justiție (CSJ) a casat decizia și a obligat primăria să-i atribuie o locuință în chirie. Procedura de executare a început abia la 30 octombrie 2012. În martie 2015, reclamantul a cerut despăgubiri pentru prejudicii morale și materiale, solicitând 705 EUR pentru prejudiciul moral și echivalentul unui apartament în valoare de 42.164 EUR. Tribunalul Chișinău a acordat doar suma pentru prejudiciul moral, soluție menținută de Curtea de Apel și de CSJ. Cererea privind valoarea apartamentului a fost respinsă, deoarece legea prevedea doar atribuirea unui locuințe temporare în chirie, nu în proprietate. Guvernul moldovean a susținut că reclamantul nu mai are statutul de „victimă”, deoarece i-au fost acordate

despăgubiri suficiente, și că putea solicita modificarea modalităților de executare. Reclamantul a argumentat că decizia nu a fost executată și că despăgubirile nu acoperă integral nici prejudiciul moral, nici cel material. Curtea a reținut că acordarea unor despăgubiri parțiale nu înlătură, în sine, statutul de victimă dacă încălcarea persistă și că hotărârea din 2010 nu fusese executată timp de 14 ani. Curtea a respins ideea că reclamantul ar fi trebuit să inițieze o nouă procedură de executare forțată și a constatat încălcarea articolului 6 § 1. În aceste circumstanțe, nu a fost necesară examinarea separată a capetelor de cerere privind articolul 13 și articolul 1 din Protocolul nr. 1. În ceea ce privește reparațiile, Curtea a respins cererea pentru prejudiciul material, dar a considerat rezonabilă suma acordată pentru prejudiciul moral și a dispus ca statul să execute fără întârziere decizia inițială. Cererea a fost declarată admisibilă; s-a constatat încălcarea articolului 6 § 1, iar statul trebuie să execute deciziile interne rămase neexecutate în termen de trei luni, cu plata sumei pentru prejudiciul moral, aplicându-se dobândă simplă în caz de întârziere. Celelalte cereri de satisfacție echitabilă au fost respinse.

Preluat și adaptat: hudoc.echr.coe.int

JURISPRUDENȚA CJUE

În hotărârea din 13 noiembrie 2025 în **cauza C-525/23 (Oti)**, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a fost sesizată de instanța maghiară Fővárosi Törvényszék cu o cerere preliminară privind interpretarea Directivei (UE) 2016/801 (condiții de intrare și ședere a resortisanților țărilor terțe pentru serviciu de voluntariat).

În speță, un rezident din afara UE (OS), a solicitat reînnoirea permisului de ședere în Ungaria în baza participării la un program de voluntariat, susținând că are „resurse suficiente” garantate de un unchi, cetățean britanic, care îi oferea sprijin financiar atât sub formă de împrumut, cât și sub formă de donație. Autoritățile ungare au respins cererea, iar Curtea Supremă maghiară a impus condiții suplimentare neprevăzute de Directivă: să se demonstreze că resursele provin din venituri sau active, să se arate baza juridică a acestora și să se dovedească că OS le va avea la dispoziție „permanent și nelimitat, ca și cum ar fi proprii lui”.

CJUE a stabilit că un stat membru nu poate impune condiții suplimentare celor prevăzute de Directivă pentru a verifica resursele necesare. Noțiunea de „resurse” trebuie interpretat ca un concept autonom al dreptului UE, având un sens larg, iar evaluarea trebuie făcută individual, limitându-se la a verifica dacă persoana poate avea resursele, fără a cere ca ele să fie sub forma unor venituri proprii, permanente sau nelimitate.

De asemenea, resursele pot proveni inclusiv din granturi, contracte de muncă, angajamente financiare ale organizațiilor de voluntariat sau sprijin din partea membrilor de familie, chiar dacă aceștia nu sunt recunoscuți ca membri de familie în sens național.

Curtea a reținut și principiul supremației dreptului UE: o instanță supremă națională nu poate impune cerințe incompatibile cu dreptul Uniunii.

Prin urmare, CJUE a stabilit că, pentru reînnoirea permisului în bază de voluntariat, nu pot fi impuse condiții mai stricte decât cele prevăzute de Directive și că evaluarea resurselor trebuie să respecte interpretarea uniformă și autonomă a dreptului UE.

Preluat și adaptat: curia.europa.eu

OPORTUNITĂȚI DE FORMARE

Până la finele acestui an, Rețeaua Europeană de Formare Judiciară (EJTN) va organiza ultimele trei webinare din seria *Lunchtime webinars*, activități ce oferă o modalitate accesibilă și interactivă de formare pentru judecători și procurori, în domeniul dreptului Uniunii Europene sub îndrumarea unor experți internaționali.

Fiecare webinar are o durată de o oră.

Beneficiarii INJ sunt invitați să se înregistreze la aceste sesiuni.

Key courtroom vocabulary – dedicat dezvoltării competențelor lingvistice juridice și familiarizării cu expresiile utilizate în procedurile judiciare din sistemele anglofone. Activitatea se va desfășura la 20 noiembrie 2025.

Judicial Resilience – axat pe metode practice de menținere a echilibrului profesional și de gestionare eficientă a provocărilor din activitatea judiciară. Webinarul este programat pentru 4 decembrie 2025.

Access to effective remedies and legal supports under the EU Pact on Migration and Asylum – dedicat analizei jurisprudenței CEDO privind audierile prin videoconferință și prezentării bunelor practici în organizarea ședințelor digitale de judecată. Sesiunea va avea loc la 18 decembrie 2025.

Pentru detalii și înregistrare, accesați [ACEST LINK](#).